

SPREEK
TAAL 3

Geld

van Dale

VOOR HALFGEVORDERDE SPREKERS
VAN HET NEDERLANDS (NIVEAU A2-B1)

MODULE 14: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Geld

1. Het is het einde van de maand p. 1
2. Ik maak het wel even over p. 12
3. Kan ik ook een vergoeding krijgen? p. 23
4. Overzicht woorden en zinnen p. 34
5. Handleiding voor de begeleider p. 36
6. Suggesties voor extra materiaal p. 46

Scan de QR-code voor
een directe link naar
de audiobestanden

kijk naar de foto

praat samen

wijs aan

luister

luister naar audio op
www.spreektaal.com

tik op de tafel

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Het is het einde van de maand

Praten over je maandelijkse inkomsten en uitgaven

1.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Wat zie je op deze foto?

Wat doet deze vrouw?

Waarom doet ze dat?

Hoe weet jij hoeveel geld je kunt uitgeven?

1.2 Luister naar het gesprek *Het is het einde van de maand*. Je hoort Anwar en Maya.

1.6 Kijk naar de foto's. Maak de zinnen af.

1. Ik heb de taart Wil jij ook een stukje?

2. De moeder en dochter...

3. Gaan Felicia en Alex trouwen?
Nee, ze gaan eerst in het huis van Alex

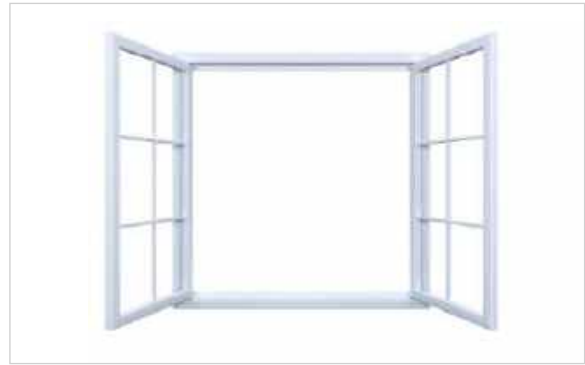
4. Tony is een week in Spanje geweest.
Hij heeft daar veel geld

5. Dilek is Wat kan ze nu doen?

6. Mijn zus werkt in een winkel. Daar
verkopen ze ... spullen.

7. We betalen nu minder voor gas en elektriciteit, omdat we ... hebben.

1.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest een woord in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan.

- een lening
- de huur
- rood
- de helft
- biologische
- vaste
- geld

- 50%
- afsluiten
- besteden
- lasten
- gaat omhoog
- staan
- winkel

1.8 Raad het woord.

Je begeleider geeft je een kaartje met een woord. Zeg het woord niet en laat het ook niet zien. Probeer het woord te omschrijven. Je begeleider moet het woord raden.

Draai de rollen daarna om.

Ga door tot alle kaartjes op zijn.

1.9 Luister en tik op de tafel.

Je begeleider zegt een aantal woorden. Luister naar je begeleider. Waar ligt het accent? Zeg het woord na. Tik op de tafel als je het accent zegt.

1.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de woorden nog een keer. Zeg de woorden na.

1.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hé ..., hoe is het? Zullen we vandaag gaan winkelen?
- Leuk idee, maar ik kan niet. Ik ben blut.

- Heb je deze maand zo veel geld uitgegeven?
- Ja. Ik ben een weekje op vakantie geweest. En mijn vaste lasten zijn ook omhooggegaan.
- O ja?
- Mijn huur is omhooggegaan. En ik heb een duurder abonnement voor mijn telefoon.
- Je krijgt toch wel huurtoeslag?
- Natuurlijk, en ook zorgtoeslag. Die toeslagen heb ik echt wel nodig.

- Besteed je veel geld aan eten en drinken?
- Ja, ik vind gezond eten belangrijk. Ik doe mijn boodschappen meestal in de biologische winkel.

- Je kunt in de supermarkt ook biologische producten kopen. Dat is goedkoper.
- Dat weet ik wel. Maar die biologische winkel is bij mij op de hoek.
Dus dat is ook wel heel makkelijk.
- En jij? Heb jij hoge vaste lasten?
- Dat valt wel mee. Mijn huur is niet zo hoog. Dat is wel fijn.
- Dat snap ik.

- Maar ik moet nog wel een lening afbetalen.
- Een lening? Waarvoor heb je die?

- Ik heb twee jaar geleden een tweedehands auto gekocht.
- Hoeveel betaal je nu per maand aan de bank?
- Ongeveer € 200,- inclusief rente.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's. Vertel over Bilal. Wat zijn zijn inkomsten en waaraan geeft hij deze maand zijn geld uit?

Dit zijn de inkomsten Bilal:

Dit zijn de uitgaven van Bilal:

Kijk nog een keer naar de foto's. Wat zijn de vaste lasten van Bilal?
Wat voor vaste lasten heeft hij nog meer, denk je?

1.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Welke kosten maak je elke maand?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik geef elke maand geld uit aan ...

En jij?

1.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Hé ..., hoe is het? Zullen we vandaag gaan winkelen?
-

- Heb je deze maand zo veel geld uitgegeven?
- ...
- ...

- Heb je hoge vaste lasten?
- ...

- Je krijgt toch wel huurtoeslag?
- ...

- Besteed je veel geld aan eten en drinken?
- ...

- En jij? Heb jij hoge vaste lasten?
- ...

- Ik moet ook nog een lening afbetalen.
- ...

- ...
- Hoeveel betaal je nu per maand aan de bank?
- ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.15 Luister en reageer.

Je begeleider leest een zin voor. Jij reageert. Past de zin bij jou? Waarom wel of waarom niet?

1. Ik betaal in het café vaak voor anderen.
2. Ik koop vaak bloemen voor mezelf.
3. Ik bezuinig op mijn kleding.
4. Ik ga vaak uit eten.
5. Ik vind een mooie telefoon belangrijk.
6. Ik geef graag dure cadeaus als iemand jarig is.
7. Ik ga altijd met de fiets naar mijn werk.
8. Ik kook graag voor gasten.
9. Ik ga ieder jaar op vakantie.
10. Ik ben zuinig met gas en licht.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

1.16 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je ziet een vriend of vriendin op straat. Je maakt een praatje. Je vriend of vriendin vraagt of je mee uit eten gaat. Het is het einde van de maand en je hebt niet meer zo veel geld.
2. Een nichtje van je doet haar boodschappen altijd in de biologische winkel. Je vindt dat een beetje gek, want ze heeft heel weinig geld. Je ziet haar op straat.
3. Een vriend belt je op. Hij vertelt dat hij een lening heeft afgesloten voor een auto of iets anders. Jij reageert.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Je wint € 100.000,-. Wat ga je doen?*

1.18 Voer samen een gesprek.

Praat allebei over je maandelijkse inkomsten en uitgaven. Vertel waaraan je graag je geld uitgeeft. Leg ook uit waarom je dat doet.

1.19 Voer samen een gesprek.

Praat samen. Jullie willen per maand meer geld overhouden. Geef elkaar tips om geld te besparen.

1.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Praat met iemand die Nederlands spreekt. Praat over een paar uitgaven van de laatste maanden.

- Vertel waar je het laatste half jaar veel geld aan hebt uitgegeven.
- Vraag ook aan de ander waar hij of zij veel geld aan heeft uitgegeven.

2. Praat met iemand die Nederlands spreekt.

- Bespreek met elkaar wat je zou doen als je een groot geldbedrag wint.

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

1.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Hoe heet de vrouw op de foto?

Met wie woont ze?

Hoe is haar financiële situatie?

Hoe heeft ze de fiets voor haar zoon betaald? Was het een grote uitgave?

Hoeveel kostte de fiets?

Wat vindt de jongen van zijn nieuwe fiets?

1.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

2. Ik maak het wel even over

Praten over online betalen en bankieren

2.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar zijn de mensen op de foto?

Wat doet de man?

Ga jij weleens naar een café of restaurant?

Hoe betaal je dan?

2.2 Luister naar het gesprek *Ik maak het wel even over*. Je hoort Dimitri en Olga.

2.3 Luister nog een keer naar het gesprek en kijk daarna naar de foto's.

Welke foto's horen bij het gesprek? Wijs ze aan.

2.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waarom wil Olga naar huis?
2. Olga betaalt ook voor het eten. Hoe regelen ze dat?
3. Hoe betaalt Olga meestal?
4. Waarom vindt Dimitri het prettig om contant te betalen?
5. Hoe werkt contactloos betalen?

2.5 Praat samen over de vragen.

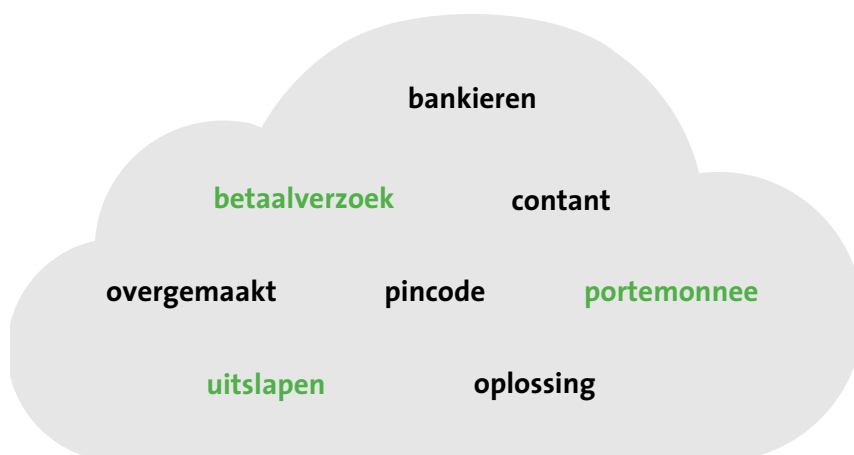
Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Wat doe je liever: pinnen of contant betalen? Waarom?
2. Stuur jij weleens een betaalverzoek? In welke situatie?
3. Hoe betaal jij je rekeningen?
4. Koop je weleens iets online? Hoe betaal je dan?
5. Stuur je weleens geld naar familie in andere landen? Hoe doe je dat?

2.6 Luister naar de zinnen en kies het goede woord.

Kijk naar de woorden. Je begeleider leest de zinnen voor. Kies bij elke zin het goede woord. Wijs het woord aan.

1. Ik hoef niet te werken morgen, dus ik kan lekker
2. De vrouw pakt in de winkel haar ... om te betalen.
3. Bij de geldautomaat moet je je ... intypen.
4. Tina heeft € 1.000,- gewonnen. Het bedrijf heeft gisteren het bedrag op haar rekening

5. Je kunt in dit café alleen ... betalen. Ze hebben geen pinautomaat.
6. Het cadeau kost € 30,-. Zullen we de kosten delen? Dan stuur ik je een
7. Je kunt ook online ... op je smartphone. Dat is echt makkelijk.
8. Heb je last van je been? Je kunt me met meerijden. Dan hoef je niet te lopen.
Ja, dat is een goede

2.7 Waar denk je aan? Bedenk en zeg samen zoveel mogelijk woorden.

Jij zegt één woord, daarna zegt de ander een woord, daarna jij weer, enzovoorts.

de vrije dag	uitslapen	betalen
--------------	-----------	---------

2.8 Raad het woord.

Je begeleider heeft een aantal kaartjes met een woord erop. Jullie leggen de kaartjes op een stapeltje. Jullie mogen de woorden niet zien.

Je pakt een kaartje. Kijk naar het woord. Kies wat je met het woord wil doen: tekenen, uitbeelden of omschrijven. Je mag het woord niet zeggen of laten zien.

Je begeleider probeert het woord binnen dertig seconden te raden.

Daarna pakt je begeleider een kaartje en jij probeert het woord te raden.

Ga door tot alle kaartjes op zijn.

Wie heeft aan het einde de meeste woorden geraden?

Tip: gebruik je telefoon om de tijd bij te houden.

2.9 Hoeveel woorden hoor je?

Je begeleider leest de zinnen voor. Kijk niet naar de zinnen, luister er alleen naar. Je kunt je ogen dichtdoen. Tel met je vingers hoeveel woorden je hoort.

1. Zullen we nog een koffie bestellen?
2. Ik heb vrij morgen!
3. Zullen we afrekenen?
4. Ik stuur je wel een betaalverzoek.

5. Dat is wel handig.
6. Ik vind het prettig om contant te betalen.
7. Hoef je dan geen pincode in te typen?
8. Ik ga het ook eens proberen.

2.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

2.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Zullen we nog koffie bestellen?
- Nee, voor mij niet meer. Morgen moet ik weer vroeg op.
- Moet je werken?
- Ja, ik moet om 7.00 uur in de trein naar Utrecht zitten.
- Ik heb vrij morgen!
- Lekker, dan kun je uitslapen.

- Zullen we afrekenen?
- Dat doe ik wel even.
- Goed, dan maak ik straks de helft naar je over.
- Dat is prima. Ik stuur je wel een betaalverzoek.

- Betaal jij nog wel eens met contant geld?
- Eigenlijk niet. Jij?
- Ja, als het kan wel. Ik vind het prettig om contant te betalen.
Dan zie je tenminste wanneer je portemonnee leeg is.
- Dat is wel waar. Ik betaal eigenlijk alles met mijn bankpasje of mijn telefoon.
- Ja, dat is ook handig. Dan kun je contactloos betalen toch?
- Klopt. Maar dat kan ook met je telefoon. Doe jij dat nooit?
- Nee, ik weet niet zo goed hoe dat moet.
- Het is heel makkelijk. Je houdt je mobiele telefoon of je bankpasje dichtbij de betaalautomaat.
Je hoort dan drie korte piepjes. Daarna kun je je telefoon of pasje weghalen en ... je hebt betaald.
- Dat is inderdaad heel makkelijk. En hoef je dan geen pincode in te typen?
- Bij bedragen onder de € 50,- hoeft dat niet.
- Oké, ik ga het ook eens proberen.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

Waar zijn deze mensen? Wat kopen ze, hoeveel kost het en hoe betalen ze?

Kijk nog een keer naar de foto's. Hoe betaal jij in deze situaties?

2.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Jullie zijn in een restaurant.

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik bestel ...

En jij?

2.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Zullen we nog koffie bestellen?
- ...
- Moet je werken?
- ...
- Ik heb vrij morgen.
- ...

- Zullen we afrekenen?
- ...
- Goed, dan maak ik straks de helft naar je over.
- ...

- Betaal jij nog weleens met contant geld?
- ...
- Ja, als het kan wel. Ik vind het prettig om contant te betalen. Dan zie je tenminste wanneer je portemonnee leeg is.
- ...
- Ja, dat is ook handig. Dan kun je contactloos betalen toch?
- ...
- Nee, ik weet niet zo goed hoe dat moet.
- ...
- En hoef je dan geen pincode in te typen?
- ...
- Oké, ik ga het ook eens proberen.

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.15 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je bent in een restaurant met een vriend of vriendin. Jullie hebben heerlijk gegeten. Je praat met je vriend of vriendin over afrekenen. Hoe gaan jullie betalen?
2. Je neef vertelt dat hij gisteren veel kleren op internet heeft besteld. De kleding was duur, maar hij hoeft het pas later te betalen. Geef je mening over de aankoop van je neef. Vind je dit verstandig?
3. Je bent op je werk. Je bent je portemonnee vergeten. Een collega vraagt of je mee gaat lunchen in de kantine. Wat zeg je tegen haar? Of wat vraag je?
4. Je bent vorige week met je zus naar de markt geweest. Je hebt toen haar boodschappen betaald, want je zus had geen contant geld. Een week later heeft ze je nog niet terugbetaald. Je zus belt je. Praat je over het geld voor de boodschappen? Wat vraag je? Of wat zeg je tegen haar?
5. Je bent in een café, je hebt koffie besteld en je wilt afrekenen. Er is een storing met het pinapparaat, maar je hebt geen contant geld bij je. Wat zeg je tegen de medewerker? Welke oplossing stel je voor?

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.16 Praat samen.

Veel mensen in Nederland delen de rekening als ze iets gaan eten of drinken met vrienden of collega's. Ze sturen elkaar dan bijvoorbeeld een betaalverzoek. Ook voor kleine bedragen.

Praat samen over het delen van de rekening. Wat vind je daarvan? Vertel ook waarom je dat vindt. Hoe doe je het zelf? In welke situaties? En met wie?

2.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Welke dingen betaal jij met contant geld?*

2.18 Voer samen een gesprek.

Praat samen. Vertel allebei over je ervaringen met online betalen en bankieren. Praat over:

- contant betalen
- pinnen
- contactloos betalen
- online winkelen
- mobiel betalen
- een betaalverzoek sturen
- online bankieren
- pas later betalen

Stel ook vragen.

2.19 Voer samen een gesprek.

Praat over de manieren waarop jullie vaak betalen. Wat zijn de voor- en nadelen? Welke manier vinden jullie het best? Denk bijvoorbeeld aan:

- snel
- makkelijk
- veilig
- je hebt overzicht
- gratis
- het kan overal
- makkelijk om mee te nemen

2.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Praat met iemand die Nederlands spreekt. Praat over online betalen en bankieren.

Bespreek de volgende vragen:

- Wat doe je online en wat doe je niet online?
- Wat zijn voor jou de voordelen? En wat zijn de nadelen?

2. Praat met iemand die Nederlands spreekt. Vertel allebei hoe jullie betalen als je met een groep bent, bijvoorbeeld vrienden, familie of collega's.

- Wie betaalt?
- Delen jullie de kosten?
- Zo ja, hoe doe je dat?
- En in welke situatie?

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

2.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Wat is de relatie tussen de mensen aan het tafeltje?
Wat voor werk doen ze?
Waarom zijn ze in een café?
Hoe betalen ze? Op welke manier regelen ze de kosten?

2.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

3. Kan ik ook een vergoeding krijgen?

Informatie vragen over vergoedingen

3.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar zijn deze mensen op de foto?

Wat doen ze?

Wat is de relatie tussen deze mensen?

Heb jij weleens stage gelopen of vrijwilligerswerk gedaan?

Kreeg jij toen een vergoeding? Waarvoor?

3.2 Luister naar de gesprekken *Kan ik ook een vergoeding krijgen?* Je hoort eerst Rodrigo en Negin. In het tweede gesprek spreekt Rodrigo met een medewerker van zijn stagebedrijf.

3.3 Luister nog een keer naar de gesprekken. Je begeleider leest daarna de zinnen voor. Luister naar de zinnen. Zijn ze waar of niet waar?

1. Rodrigo gaat stage lopen in een winkel.
2. Negin doet vrijwilligerswerk.
3. Negin krijgt een reiskostenvergoeding.
4. Negin kookt elke donderdag in het buurtcentrum.
5. Rodrigo moet een stageovereenkomst ondertekenen.
6. Rodrigo krijgt een stagevergoeding van € 70,- per maand.
7. De stagevergoeding is een brutobedrag.

3.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waarover praten Rodrigo en Negin?
2. Wat voor opleiding doet Rodrigo?
3. Waarom doet Negin vrijwilligerswerk?
4. Wat weet je over het vrijwilligerswerk van Negin?
5. Wat vertelt Fang aan Rodrigo over de stagevergoeding?

3.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

Rodrigo krijgt een stagevergoeding. Negin krijgt geen vergoeding voor haar werk, zij krijgt alleen geld voor haar reiskosten.

1. Wat vinden jullie daarvan?
2. Wat vinden jullie? Heb je recht op een vergoeding als je stage loopt?
En als je vrijwilligerswerk doet? Waarom wel of waarom niet?
3. Doen jullie vrijwilligerswerk of een stage? Of heb je dat vroeger gedaan? Vertel iets over de vergoeding.

3.6 Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Kies de goede zin.

Je begeleider leest bij de foto twee zinnen voor. Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Welke zin hoort bij de foto? Zeg 'één' of 'twee'.

1. Mijn nichtje werkt in een laboratorium.
2. Mijn nichtje geeft dansles.

1. Hij helpt bij de activiteiten voor kinderen.
2. Hij helpt met het koken van de maaltijden.

1. Jonas heeft zijn salaris gekregen.
2. Jonas heeft zijn stageovereenkomst ondertekend.

1. Angela heeft lesgegeven bij een groot bedrijf.
2. Angela heeft gesolliciteerd bij een groot bedrijf.

1. Aan het eind van de maand maken we je stagevergoeding over.
2. Op 16 juni is je eerste stagedag.

1. Mijn ouders reizen met het openbaar vervoer.
2. Mijn ouders zijn in het ziekenhuis.

3.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest een zin in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan.

- werk waarvoor je geen salaris krijgt
- een bedrag dat je kunt krijgen als je stage loopt
- wat overblijft als de belasting eraf is
- de trein, de bus, de tram, de metro, enzovoort
- plaats waar laboranten werken
- wat je doet
- een contract
- voordat de belasting eraf is

- een activiteit
- bruto
- een laboratorium
- netto
- het openbaar vervoer
- een overeenkomst
- een stagevergoeding
- vrijwilligerswerk

3.8 Wie ben ik?

Je begeleider plakt een papiertje op je rug. Op dat papiertje staat een woord voor een persoon. Je mag het woord niet zien. Stel je begeleider zo veel mogelijk vragen. Raad wie je bent.

Stel alleen vragen die je met ja of nee kunt beantwoorden.
Bijvoorbeeld: *Werk ik binnen? Is mijn werk gevaarlijk?*

Klaar? Doe het spelletje nog een keer maar draai de rollen nu om.

3.9 Luister en kies de goede woorden.

Luister naar je begeleider. Hij of zij leest een aantal zinnen voor. Welke woorden hoor je? Wijs de goede woorden aan.

1. Leuk je weer te
a) zien. b) zijn.
2. Ik ben blij dat ik een plek
a) gevonden heb. b) gewonnen heb.
3. Daar hebben we niet
a) over gepraat. b) over gesproken.

4. Dat wist ik
a) echt niet. **b)** helemaal niet.
5. Dat is goed
a) geregeld. **b)** getekend.
6. Je kunt je stageovereenkomst
a) onderstrepen. **b)** ondertekenen.
7. Dat moet ik
a) eerst opzoeken. **b)** even opzoeken.
8. Dan maken we het bedrag
a) naar je door. **b)** naar je over.

3.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

3.11 Lees de gesprekken samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

Gesprek 1

- Hé Rodrigo, hoe gaat het?
- Met mij gaat het goed.
- Wat doe jij nu?
- Ik studeer nu medische biologie. Vanaf volgende week ga ik stage lopen bij een laboratorium.
- Krijg je ook een stagevergoeding?
- Een stagevergoeding? Daar hebben we helemaal niet over gesproken.
- Volgens mij heb je daar recht op.
- Hoeveel is dat dan?
- Dat verschilt. Mijn zwager loopt stage in een ziekenhuis.
Hij krijgt ongeveer € 70,- per maand.
- En jij? Jij bent toch danseres? Werk jij nu?
- Nee, ik heb geen betaald werk. Ik doe nu vrijwilligerswerk.
- Wat doe je dan?
- Elke woensdagmiddag help ik bij de danslessen in het buurtcentrum.
Er zijn dan veel activiteiten voor kinderen.
- En krijg jij ook een vergoeding?
- Ik krijg alleen een reiskostenvergoeding.

Gesprek 2

- Dag, kan ik wat voor je doen?
- Ja, ik ben Rodrigo García. Ik ben jullie nieuwe stagiaire.
- Ik heb een vraag. Kan ik een stagevergoeding krijgen?
- Zeker, elke student heeft recht op een stagevergoeding. Dat staat ook in je contract.
- Dat is prettig. Hoeveel is dat dan?
- Dat moet ik even opzoeken. Even kijken, dat is voor jou € 81,20 per maand.

- Oké, is dat het brutobedrag?
- Nee, dat is netto. Daar is de belasting al vanaf gehaald.
- Nou mooi. En wanneer krijg ik dat bedrag op mijn rekening?
- Elke laatste dag van de maand. Dan maken we het bedrag naar je open.
- Heb je nog andere vragen?

Klaar? Lees de gesprekken nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.12 Praat samen over de foto's.

Mitra gaat stage lopen in een verzorgingshuis. Ze begint morgen. Kijk naar de foto's. Vertel over Mitra. Gebruik de volgende woorden.

Berekenen

Jaar v

Bruto maandloon

Geboortedatum

3.13 Doe samen de pingpong

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Op welke kosten kun je besparen?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik kan besparen op...

En jij?

3.14 Praat samen. Maak de gesprekken af.

Bedenk samen hoe de gesprekken gaan. Voer de gesprekken daarna samen. Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

Gesprek 1

- Hé ..., hoe gaat het?
-
- Wat doe jij nu?
- ...
- Krijg je ook een stagevergoeding?
- ...
- Volgens mij heb je daar recht op.
- ...
- Dat verschilt. Mijn zwager loopt stage in een ziekenhuis.
Hij krijgt ongeveer € 70,- per maand.
- ...
- Nee, ik heb nu geen betaald werk. Ik doe nu vrijwilligerswerk.
- ...
- Elke woensdagmiddag help ik in het buurtcentrum.
Er zijn dan veel activiteiten voor kinderen.
- ...
- Ik krijg alleen een reiskostenvergoeding.

Gesprek 2

- Dag, kan ik wat voor je doen?
- ...
- ...
- Zeker, elke student heeft recht op een stagevergoeding. Dat staat ook in je contract.
- ...
- Dat moet ik even opzoeken. Even kijken, dat is voor jou € 81,20 per maand.
- ...
- Nee, dat is netto. Daar is de belasting al vanaf gehaald.
- ...
- Elke laatste dag van de maand. Dan maken we het bedrag naar je over.
- Heb je nog andere vragen?

Klaar? Voer de gesprekken nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.15 Praat samen.

Lees de zinnen.

- Mijn collega's zijn aardig.
- Ik heb leuke werkzaamheden.
- Ik krijg een hoog salaris.
- Ik heb veel vrije tijd.
- Ik kan veel leren op mijn werk.
- Mijn werk geeft weinig stress.
- Ik kan thuiswerken
- Mijn werktijden zijn flexibel
- ...

Wat vinden jullie nog meer belangrijk bij een betaalde baan?

Maak beiden een top 3.

Leg uit waarom je deze drie dingen het meest belangrijk vindt.

Praat hier samen over.

3.16 Luister en reageer.

Je begeleider leest de zinnen voor. Jij reageert.

1. Hoeveel verdien je per maand, als ik vragen mag?
2. Hartstikke leuk dat je bij ons stage komt lopen. Je krijgt helaas geen stagevergoeding, maar het is wel erg gezellig hier.
3. Weet jij wat het verschil tussen bruto en netto is?
4. Hoe reis je naar je stage? En welke kosten maak je ongeveer?
5. Alle vrijwilligers van het ziekenhuis mogen iedere week gratis lunchen in de kantine. Je krijgt helaas geen andere vergoedingen.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

3.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Op welke leeftijd heb je voor het eerst geld verdiend? Waarmee verdiende je dit geld?*

3.18 Voer samen een gesprek.

Je gaat stage lopen of vrijwilligerswerk doen bij een bedrijf. Je hebt een gesprek met een medewerker van dit bedrijf. Je stelt vragen over vergoedingen. Je begeleider is de medewerker van het bedrijf.

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.19 Voer samen een gesprek.

Praat samen. Je begeleider stelt je vragen. Jij geeft antwoord.

1. Wanneer verdiende je je eerste salaris of kreeg je je eerste vergoeding?
2. Wat voor werk deed je? Betaalde je belasting over dat geld?
3. Vind je dat je betaald moet worden voor stage of vrijwilligerswerk?
Waarom wel of waarom niet?
4. In Nederland is er een wettelijk minimumloon. Hoe is dat in jouw geboorteland geregeld?

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

- 1. Je gaat stage lopen of vrijwilligerswerk doen. Je hebt een gesprek met je begeleider.**
 - Vraag in dit gesprek informatie over een stagevergoeding of een reiskostenvergoeding.
- 2. Praat met iemand die Nederlands spreekt over werken.**
 - Vraag naar zijn of haar ervaringen met stage, vrijwilligerswerk en betaald werk.
 - Vertel ook over jouw eigen ervaringen.
- 3. Bedenk zelf wat je kunt doen.**

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

3.21 Kijk nog een keer naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?

Waar werken ze?

Hoe lang werken ze daar al?

Wat is er gebeurd?

3.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

4. Overzicht woorden en zinnen

Je vindt de ingesproken audio-opnames op www.spreektaal.com.

1. Het is het einde van de maand

afbetalen
afsluiten
besteden
bezuinigen
biologisch
blut
delen
dubbele ramen
de helft
de hoek
de huurtoeslag
inclusief
de lening
meevallen
omhooggaan
het product
de rente
rood staan
het salaris
samenwonen
tweedehands
uitgeven
vaste lasten
winkelen
de zorgtoeslag

Het is het einde van de maand.

Ik ben blut.

Gelukkig mag ik rood staan.

Heb je zo veel geld uitgegeven?

Heb je hoge vaste lasten?

Mijn vaste lasten zijn omhoog gegaan.

Meer dan de helft van mijn salaris gaat op aan vaste lasten.

Alleen mijn salaris is niet genoeg.

Besteed je veel geld aan...?

De winkel is bij mij op de hoek.

Ik heb een lening afgesloten.

Ik moet die lening afbetalen.

Ik betaal ... euro, inclusief rente.

2. Ik maak het wel even over

afrekenen
het bankpasje
de bankzaken
de bediening
het bedrag
bestellen
bijblijven
het betaalverzoek
contactloos betalen
contant
het gedoe
instellen
intypen
de leeftijd
online bankieren
de oplossing
overmaken
het overzicht
het piepje
de pincode
de portemonnee
tenminste
uitslapen

Zullen we afrekenen?

Dat doe ik wel even.

Dan maak ik straks de helft naar je over.

Ik stuur je wel een betaalverzoek.

Dat was een gedoe!

Dit is een prima oplossing.

Betaal jij nog weleens met contant geld?

Als het kan wel.

Ik vind het prettig om ...

Dat is wel waar.
Maar, ik pin toch liever.

Ik weet niet zo goed hoe dat moet.
Het is heel makkelijk.
Ik ga het ook eens proberen.

Ik moet wel bijblijven.
Ik lijk mijn opa wel.
Regelt hij zelf zijn bankzaken?
Nee, dat doet mijn vader voor hem.

3. Kan ik ook een vergoeding krijgen?

de activiteiten
afhalen
afhankelijk
afspreken
het bedrag
de belasting
bruto
het buurtcentrum
de danseres
de dansles
doorsturen
ergens naar vragen
de kennis
het laboratorium
de laborant
de medische biologie
mee-eten
netto
het niveau
ondertekenen
het openbaar vervoer
opstellen
de plek
de reiskostenvergoeding
de rekening
de stageovereenkomst
de stagevergoeding
verschillen
het vrijwilligerswerk

Leuk je weer te zien!
Ja, dat vind ik ook.

Ik ga stage lopen.
Ik ben blij dat ik een plek gevonden heb.

Krijg je ook een stagevergoeding?
Daar hebben we helemaal niet over
gesproken.
Je moet daar wel naar vragen.
Volgens mij heb je daar recht op.
Dat verschilt.

Ik krijg alleen een reiskostenvergoeding.
Dat is goed geregeld.

Ik ben op zoek naar ...
Dat ben ik.
Kan ik ook een vergoeding krijgen?
Zeker, dat staat in je contract.

Wanneer krijg ik dat bedrag op mijn
rekening?
Elke laatste dag van de maand.

5. Handleiding voor de begeleider

Deze handleiding vind je in alle boekjes van SpreekTaal 3. Lees hem goed door voordat je met het materiaal gaat werken. Je vindt hier allereerst een algemene uitleg bij de oefentypes en daarnaast de specifieke instructies bij de oefeningen, waaronder de transcripten. Veel plezier!

5.1 Algemeen

SpreekTaal 3 is...

- ... ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau B1;
- ... gericht op de *mondelijke vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren. Het zwaartepunt ligt bij gesprekken voeren. Hieraan wordt als het goed is de meeste tijd besteed.
- ... gericht op *kilometers* maken en oefenen met spreken in een informele setting, op basis van gelijkwaardigheid tussen de anderstalige deelnemer en de begeleider.
- ... geschikt voor *een-op-eensituaties* tussen een deelnemer en een vrijwilliger, maar kan ook gebruikt worden *in groepen*, zoals een taalcafé.

Thema's en subthema's

SpreekTaal 3 bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema, dat vervolgens weer is onderverdeeld in drie subthema's. Het kan prettig zijn te starten met de module *Praten over jezelf*, deze staat in het teken van kennismaking. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden, je kunt op basis van interesse of behoefte samen een module kiezen. Sla een (sub)thema gerust over als de deelnemer dit al beheerst of als het niet relevant is.

Denk eraan om af en toe een (sub)thema te herhalen. Zo onthoudt de deelnemer de woorden en zinnen nog beter.

De oefeningen

De subthema's in een module hebben nagenoeg dezelfde opbouw. Zo kom je steeds dezelfde oefentypes tegen in dezelfde volgorde. Lees hieronder wat het doel is van ieder type oefening.

Oefening 1: een foto

Elk subthema begint met een foto en een aantal bijbehorende vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Wat weet hij of zij al over dit onderwerp? Dat is belangrijk bij het leren van nieuwe woorden. Die worden het beste onthouden als de deelnemer weet bij welke voor hem of haar bekende woorden ze horen. Zo wordt het woordennetwerk in het hoofd steeds breder en dieper.

Werk je met een groep?

Doe de opdracht gezamenlijk en inventariseer wat de deelnemers al over dit onderwerp weten. Laat je deelnemers in duo's werken? Wissel deze dan geregeld of wissel bijvoorbeeld af tussen twee- en drietallen. Het is voor deelnemers goed als ze af en toe met iemand anders praten.

Oefening 2: een luistertekst

Elk subthema bevat een opgenomen dialoog tussen twee of drie personen, zie www.spreektaal.com. Deze luisterteksten bieden de belangrijkste woorden en zinnen aan die de deelnemer kan gebruiken bij het uitvoeren van de spreekoefeningen. Bij deze oefening luisteren jullie naar het gesprek, zonder naar het transcript te kijken of een oefening te doen. De deelnemer hoeft het gesprek niet woord voor woord te begrijpen, het gaat erom dat de boodschap overkomt.

Oefening 3 en 4: begripsoefeningen bij de dialoog

Het is belangrijk om meerdere keren naar de dialoog te luisteren. Als begeleider heb je de kern van de tekst na één keer luisteren wel begrepen, maar voor de deelnemer is dit moeilijker. Hij of zij kent niet alle woorden en

kan niet alles in één keer onthouden. Herhaal daarom nog een keer de luistertekst. Laat de deelnemer alleen luisteren en niet het transcript lezen, anders wordt het een leesoefening in plaats van een luisteroefening. Oefenen met luistervaardigheid is erg belangrijk om daarna te kunnen spreken. Eventueel kun je - na een aantal keer - de tekst laten horen terwijl de deelnemer meeleeft met het transcript achterin het boekje. De deelnemer begrijpt de kern nu immers.

Werk je met een groep?

Voer de opdrachten gezamenlijk uit. Laat de deelnemers de vragen eventueel in duo's bespreken, maar controleer daarna of ze de kern van de tekst begrijpen.

Oefening 5: praat samen over de tekst

Hoe denken jullie over de onderwerpen die in de dialoog zijn besproken? Of wat weten jullie erover? Praat hierover, zodat de tekst dichterbij jullie eigen leefwereld komt te staan.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de vragen samen of met z'n drieën bespreken.

Oefening 6, 7 en 8: oefen met de nieuwe woorden

In de dialoog staan woorden die relevant zijn voor dit subthema. De deelnemer oefent deze woorden in verschillende speelse oefenvormen, zodat hij of zij ze beter onthoudt. Daarbij is herhaling erg belangrijk. Kijk er dus niet van op als de deelnemer een nieuw woord toch weer vergeet. Sommige taalkundigen denken dat je een woord wel zeven keer moet gebruiken voor je het onthoudt. Voor jou lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat anders.

- De *betekenis* van de nieuwe woorden kan de deelnemer ontlenen aan de foto's of de context van de zinnen. Probeer de deelnemer de betekenis van een woord eerst te laten raden. De woorden in SpreekTaal 3 zijn abstracter dan in SpreekTaal 1 en 2. Het taalniveau richting B1 is immers moeilijker.
- Laat deelnemers die goed kunnen lezen de betekenis van woorden zoveel mogelijk zelf opzoeken, met behulp van een (online) woordenboek of app. Het *Pocketwoordenboek Nederlands als Tweede Taal* van Van Dale is geschikt voor anderstaligen. Voorkom dat jij het woordenboek van de deelnemer bent: als jij de woorden steeds vertaalt, onthoudt de deelnemer ze minder goed. Komt de deelnemer er zelf niet uit? Omschrijf de betekenis dan zoveel mogelijk in het Nederlands en vermijd vertalingen in het Engels of een andere taal.
- Bij oefening 6 staan soms zinnen waarin een woord ontbreekt. Jij leest de zin voor en de deelnemer moet het woord dat in de zin past aanwijzen. Als je de zin leest, zeg dan bijvoorbeeld 'piep' of neurie op de plaats waar het woord moet staan. Laat de deelnemer niet meelesen met de zinnen, maar probeer echt met luistervaardigheid te oefenen.
- Bij oefening 7 vorm je vaak paren met woorden of zinsdelen. Hierbij zijn soms verschillende antwoorden mogelijk. Het gaat niet zozeer om goed of fout, maar om de vrije associaties van de deelnemer. Welke woorden horen volgens hem of haar bij elkaar? Vraag hierbij ook naar de reden: waarom horen ze bij elkaar? Als begeleider kun je uitleggen of deze combinaties voor jou ook logisch zijn.
- Oefening 8 bestaat uit een spelletje, zoals *Wie ben ik?* of *Raad het woord*. Verdere instructie staat steeds achterin de module. Houd de uitvoering van deze spelletjes simpel.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen waarbij je zinnen of woorden voorleest zoveel mogelijk gezamenlijk.

Dat geldt ook voor de spelletjes, bouw een extra spelelement in, zoals: *wie kan als eerste het woord raden?* of: *wie raadt de meeste woorden?* Als de deelnemers de bedoeling van een spelletje of oefening begrijpen, kunnen ze het ook in twee- of drietallen herhalen.

Oefening 9 en 10: verstaan en nazeggen

Met de oefening *Tik op de tafel* oefen je het woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent, ook wel de klemtoon genoemd. Zo valt in het woord *uitspraak* het accent op de eerste lettergreep *uit*. Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij of zij moeilijk te verstaan en soms zal zelfs de betekenis van het woord wijzigen (denk aan **voorkomen** en **voorkomen**). Naast woordaccent bestaat er ook *zinsaccent*: één of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken.

In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een woord of een zin;
- de deelnemer zegt het woord of de zin na;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij of zij het accent hoort (of houdt een papiertje in de lucht).

In de *klankoefeningen* wordt geoefend met het verstaan van klanken die anderstaligen (afhankelijk van de moedertaal) soms moeilijk waarnemen. Denk aan de lange en korte klinkers (*man-maan; bot-boot*), p-b (Arabisch), h-g (Slavische talen), l-r (Zuidoost-Azië), enzovoort. De werkwijze is als volgt:

- Lees de zinnen eerst voor jezelf. Je ziet zelf welk woord in de zin past. Bijvoorbeeld: *Gaat het vanmiddag nog a) regelen b) regenen?* Je ziet dat je hier *regenen* moet zeggen.
- Je leest de zin. De deelnemer luistert en leest mee in het boekje.
- Welk woord heeft hij of zij gehoord? *Regenen of regelen?* Laat de deelnemer het goede woord aanwijzen of zeggen.

Als de deelnemer naar de zinnen of woorden heeft geluisterd, kun je ze samen *nazeggen*. De begeleider leest de zin of het woord nog een keer voor, de deelnemer zegt na. Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleeft, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kun je ook een kleine verandering aanbrenge in de zin, bijvoorbeeld door een woord te vervangen door een ander woord.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen gezamenlijk. Jij moet immers de juiste klank of het juiste accent aanbieden. Bouw ook hier een extra spelelement in: tikken alle deelnemers tegelijk op de tafel? Tellen ze evenveel woorden? Laat de zinnen of woorden vervolgens gezamenlijk nazeggen (riedelen).

Oefening 11: lees het gesprek samen hardop

Het doel van samen hardop lezen is oefenen met intonatie en verbonden spraak. Deze oefening is alleen geschikt voor deelnemers die behoorlijk goed kunnen lezen, dus niet voor deelnemers die nog met veel haperingen lezen. Voor hen is het beter je na te zeggen.

Werk je met een groep?

Laat de hele groep de zinnen 'riedelen' (gezamenlijk nazeggen). Daarna kunnen de deelnemers de dialoog eventueel met z'n tweeën lezen. Zorg dat ze eerst het goede voorbeeld horen.

Oefening 12 en 13: praat samen over...

De deelnemer gebruikt de nieuwe woorden en zinnen in spreekoefeningen en krijgt daarbij hulp van foto's, kaartjes, zinnen of situaties. Deze oefeningen bereiden voor op de concrete, realistische gesprekssituatie aan het einde van een subthema.

Met de *pingpong* (oefening 13) oefent de deelnemer met vloeiend spreken. Door hetzelfde zinnetje zo vaak mogelijk achter elkaar te zeggen, slijpt de deelnemer een bepaalde zinsstructuur in, net als bij een taalriedel (in het materiaal van SpreekTaal 1 en 2). Het bereidt de deelnemer voor op de vrije spreekoefening, omdat hij of zij zelf de input levert. Omdat het zinnetje zo vaak mogelijk wordt herhaald, spreek je de creativiteit en de woordenschat van de deelnemer aan.

Bijvoorbeeld:

De deelnemer begint en zegt:
Ik kan goed koken, en jij?

De begeleider antwoordt:
Ik kan goed zingen, en jij?

De deelnemer antwoordt:
Ik kan goed fietsen, en jij?

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de foto-opdrachten (oefening 12) in duo's doen.

Begin tijdens de pingpong gezamenlijk. Maak een cirkel. Begin zelf, maak de zin af en vraag aan de deelnemer naast je: *en jij?* De deelnemer vraagt vervolgens aan de persoon naast hem of haar: *en jij?* Ga zo de hele cirkel af. Laat de deelnemers daarna de oefening in duo's herhalen.

Oefening 14, 15, 16: gestuurde spreekopdrachten

De fase van communicatie begint. In eerste instantie is dat nog gestuurd: een deelnemer maakt de dialoog af, voert korte gesprekje's of reageert op een opmerking of vraag. Deze gestuurde stap is erg belangrijk, voordat het oefenen met de zogenoemde vrije productie begint. Wanneer jullie samen een dialoog oefenen, doe dit dan zo natuurlijk en echt mogelijk. Begin bijvoorbeeld door elkaar te groeten of een algemene openingszin te gebruiken (*Hoe is het? Lang niet gezien!*).

Werk je met een groep?

Voer een dialoog of gesprek eerst samen met één deelnemer, terwijl de rest luistert. Deelnemers hebben veel aan zo'n voorbeeld. Laat de deelnemers dit daarna in duo's herhalen.

Oefening 17: de groepsopdracht

Dit is een extra oefening voor groepen, waarbij je steeds rondloopt. Als je met één deelnemer werkt, kunnen jullie de vraag ook aan elkaar stellen. De oefening werkt het beste als je met z'n allen opstaat en rondloopt. Doe zelf ook mee. Door te bewegen, wordt iedereen actiever. Onderzoek laat bovendien zien dat je kennis, zoals nieuwe woorden, beter onthoudt als je beweegt.

Oefening 18 en 19: de vrije productie

Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij of zij kan en wil zeggen. Laat de deelnemer zelf invullen waarover hij of zij wil praten in deze context (bedenk zelf een klacht, probleem, situatie, enzovoort). Als begeleider ben je soms gesprekspartner (praat allebei over...), soms speel je de rol van huisarts, werkgever, enzovoorts.

Werk je met een groep?

Lees de instructie gezamenlijk en oefen het gesprek met één deelnemer voor de hele groep. Laat ze het gesprek daarna in duo's voeren. Laat één duo hun gesprek eventueel voor de rest herhalen. Je kunt de oefening ook nog een keer doen in nieuwe duo's.

Oefening 20: de praktijkopdracht

Nu begint de praktijk: de deelnemer gaat de situatie die jullie samen hebben geoefend 'in het echt' uitvoeren. Het belangrijkste doel van deze praktijkopdrachten is het creëren van een succeservaring. Dit helpt om de drempel te verlagen tot meer taalcontact in het dagelijks leven. Taalcontact is een belangrijke succesfactor bij het verwerven van een tweede taal. Als begeleider speel je hierin een belangrijke rol.

Voor- en nabespreken van de praktijkopdracht

Bereid de praktijkopdrachten samen voor, dat verlaagt de drempel. Help bijvoorbeeld bij de keuze van een opdracht. Hoe beter de opdracht aansluit bij de leefwereld van de deelnemer, hoe groter de slaagkans en motivatie. De opdracht moet dus geen 'ver-van-hun-bedshow' zijn. Laat de wens van de deelnemer leidend zijn: leg niet op wat hij of zij moet doen. Meestal is de eerste opdracht een directe vertaling van de geoefende dialoog in de praktijk, zoals: voer een gesprek met de huisarts.

Sommige anderstaligen hebben een beperkt netwerk van Nederlandstaligen. Probeer samen te bedenken hoe de deelnemer dit netwerk kan vergroten en met wie hij of zij kan spreken (bijvoorbeeld een ouder bij school, een buurvrouw of een Nederlandse partner van een kennis). Misschien zijn er mensen uit je eigen netwerk met wie je de deelnemer in contact kunt brengen. Zo help je de deelnemer om de praktijkopdracht zelfstandig uit te voeren. Nadat de deelnemer de opdracht heeft uitgevoerd, is het belangrijk om samen *terug te kijken*. De belangrijkste winst van een praktijkopdracht is het toenemende zelfvertrouwen en de 'durf' van de deelnemer om het Nederlands in de praktijk te brengen. Benadruk dus de succesfactor van de uitvoering: wat ging er goed en geef vooral complimenten.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers hun eigen praktijkopdracht kiezen. Het geeft niet als ze allemaal iets anders doen. Laat de deelnemers vervolgens aan elkaar vertellen wat ze gaan doen, met wie en wanneer. Misschien kunnen ze een opdracht samen uitvoeren? Dat verlaagt de drempel. Laat de deelnemers ook samen terugkijken, door aan elkaar vragen te stellen.

Oefening 21: de slotfoto's

De slotfoto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken. Gebruik de vragen onder de foto's als opstapje naar jullie eigen verhaal en bedenk ook andere vragen.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers in duo's een verhaal bedenken en vertellen. Laat de duo's hun verhalen daarna uitwisselen.

Oefening 22: extra materiaal

Hoofdstuk 6 bevat allereerst suggesties voor laagdrempelige activiteiten binnen- of buitenshuis. Denk aan: een wandeling of samen een liedje luisteren of een aflevering kijken. Je kunt de liedjes samen met de deelnemer beluisteren en bekijken. De deelnemer hoeft de liedjes niet woord voor woord te verstaan: vraag vooral wat hij of zij ervan vindt.

Daarnaast vind je zoektips voor extra informatie over deze onderwerpen. Het materiaal bevat geen concrete links, die verouderen immers snel. Als je samen informatie opzoekt op internet, geef de deelnemer dan de controle over de computer of telefoon. Laat hem of haar zelf zoeken en stuur bij waar nodig, ook als de deelnemer niet computervaardig is. Het is immers de bedoeling dat de deelnemer dit uiteindelijk ook zelfstandig kan. Vraag wat de deelnemer begrijpt van de website. Geef pas daarna waar nodig taalondersteuning.

Overzicht met woorden en standaardzinnen

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste woorden en standaardzinnen. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen. De meeste van deze woorden en zinnen oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogen die de deelnemer zelf afmaakt. De woorden en zinnen zijn te beluisteren via www.spreektaal.com. Luister er samen naar en laat de deelnemer(s) de woorden en zinnen naspreken.

Feedback op de oefeningen

Als de deelnemer de opdracht uitvoert, wil hij of zij waarschijnlijk weten of dat goed is en verwacht feedback. Feedback of commentaar hoort vooral thuis in een formele lessituatie (onderwijs van een NT2-docent), wees hierin terughoudend. SpreekTaal gaat uit van een gelijkwaardige relatie. Je kunt je deelnemer wel af en toe feedback te geven, maar houd je dan aan de volgende 'gouden regels':

1. Geef complimenten

Natuurlijk hoor je fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg vooral wat goed gegaan is. Dit is motiverend voor de deelnemer. Geef bijvoorbeeld een compliment omdat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of omdat hij of zij een duidelijke uitspraak had.

2. De inhoud gaat voor de vorm

Wat een deelnemer zegt, is veel belangrijker dan hoe het gezegd wordt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden gebruikt, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde staan. Of dat hij of zij nog geen perfecte uitspraak heeft of niet de juiste vorm van de verleden tijd gebruikt. Dat maakt niet uit. Oefenen is het doel.

Het geven van feedback op de vorm is de taak van een NT2-docent in een lessituatie. Het geven van effectieve feedback vraagt immers veel vakkennis over taalstructuur, taalniveaus en didactiek. Het is daarom beter om dit aan een bevoegde NT2-docent over te laten.

3. Doorgaan naar de volgende oefening

Bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als je het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kun je gerust doorgaan naar een volgende oefening.

Wat vind je niet terug in SpreekTaal 3?

- Uitleg over of oefeningen met grammatica.

In SpreekTaal 3 is bewust geen expliciete aandacht voor grammatica, omdat het te veel nadruk legt op *hoe* de deelnemer iets moet zeggen. Dit belemmert de spontane, spreektaalige productie en komt het doel van SpreekTaal 3, namelijk 'kilometers maken' in het Nederlands, niet ten goede. Wel oefent de deelnemer met standaardzinnen. Sommige deelnemers vragen expliciet om grammatica, vaak omdat zij dit gewend zijn

vanuit eerder genoten taalonderwijs. Leg uit dat taalcoaching hier niet voor bedoeld is. Verwijs de deelnemer met grammatica-vragen door naar de NT2-docent. Vertel dat je veel moet oefenen om beter een taal te spreken.

- Lees- en schrijfoopdrachten

Het materiaal is nadrukkelijk bedoeld om de mondelinge vaardigheden te oefenen. Deelnemers schrijven de antwoorden dus niet of nauwelijks op.

SpreekTaal 3 voor laaggeletterde deelnemers

Deelnemers die niet of weinig kunnen lezen of schrijven, kunnen hun mondelinge vaardigheden vaak prima verbeteren, door veel te luisteren en te oefenen met gesprekken die zij interessant vinden. Zij hebben bij het leren van de taal niet zoveel steun aan geschreven taal. Hoewel deze deelnemers meestal heel graag willen leren lezen en schrijven, is het belangrijk om het spreken en luisteren zonder schrift te oefenen. SpreekTaal 3 is daarom zo gemaakt dat ook een laaggeletterde het samen met een begeleider grotendeels kan gebruiken. De begeleider leest de instructie of opdracht voor en legt uit wat de bedoeling is. SpreekTaal 3 is niet geschikt als lesmateriaal om te leren lezen en schrijven. Hiervoor kan de deelnemer beter een (Alfa) NT2-cursus volgen met een NT2-docent.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau B1?

SpreekTaal 3 biedt oefenmateriaal tussen niveau A2 en niveau B1. Een deelnemer kan op niveau B1 bijvoorbeeld:

- gesproken taal begrijpen over vertrouwde zaken uit zijn of haar dagelijkse omgeving, zoals werk, school of vrije tijd.
- de beschrijving begrijpen van gebeurtenissen, gevoelens en wensen.
- de hoofdpunten begrijpen uit radio- en tv-programma's die aansluiten bij de actualiteit of de interesses van de deelnemer.
- ervaringen, gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities beschrijven.
- redenen en verklaringen geven voor zijn of haar mening en/of plannen.
- een verhaal vertellen of de plot van een boek of film weergeven en hierover een mening geven.
- zich redden in de meeste spontane situaties die zich kunnen voordoen in het Nederlands.
- onvoorbereid deelnemen aan een gesprek over onderwerpen die vertrouwd zijn, zijn of haar belangstelling hebben of die betrekking hebben op het dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen).

Een deelnemer kan zich dus al redelijk in het Nederlands redden, als de gesprekken gaan over onderwerpen die dichtbij hem of haar staan. De woordenschat van de deelnemer zal voor een groot deel tot de dagelijkse omgeving (thuis, werk, hobby's) zijn beperkt.

5.2 Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Het is het einde van de maand

Oefening 1.2, 1.3 en 1.4

Transcript bij *Het is het einde van de maand*.

- Anwar: Hé Maya, hoe is het?
- Maya: Goed! En met jou? Hé, zullen we vandaag gaan winkelen?
Ik heb een nieuwe jurk nodig. En misschien wil jij ook wel wat kopen?
- Anwar: Leuk idee, maar ik kan niet. Het is het einde van de maand en ik ben blut.
Gelukkig mag ik rood staan.
- Maya: Ja, dat is waar, maar dat kost je wel geld. Je betaalt aan de bank altijd rente.
Heb je deze maand zo veel geld uitgegeven?
- Anwar: Ja. Ik ben natuurlijk een weekje op vakantie geweest.
Dan geef je altijd meer geld uit dan je wilt.
- Maya: Ja, klopt.
- Anwar: En mijn vaste lasten zijn ook omhoog gegaan.
- Maya: O ja?
- Anwar: Ja, ik heb in mijn huis dubbele ramen gekregen. Daarom is de huur omhoog gegaan.
En ik heb een duurder abonnement voor mijn telefoon. Meer dan de helft van mijn salaris gaat tegenwoordig op aan vaste lasten.
- Maya: Pff, dat is wel veel. Maar je krijgt toch wel huurtoeslag?
- Anwar: Natuurlijk, en ook zorgtoeslag. Die toeslagen heb ik echt wel nodig.
Alleen mijn salaris is niet genoeg.
- Maya: En besteed je eigenlijk veel geld aan eten en drinken?
- Anwar: Ja, dat ook. Ik vind gezond eten belangrijk. Daarom doe ik mijn boodschappen meestal in de biologische winkel. Dat is wel wat duurder. Maar daar wil ik niet op bezuinigen.
- Maya: Nee, dat snap ik. Maar volgens mij kun je in de supermarkt ook biologische producten kopen. Die zijn daar goedkoper dan in de biologische winkel, denk ik.
- Anwar: Ja, dat weet ik wel. Maar die biologische winkel is bij mij op de hoek. Dus dat is ook wel heel makkelijk.
- Maya: Tsjá...
- Anwar: En jullie? Hebben jullie ook hoge vaste lasten?
- Maya: Dat valt eigenlijk wel mee. Zeker nu Laura en ik samenwonen. We kunnen onze kosten delen. En onze huur is ook niet zo hoog. Dat is wel fijn.
- Anwar: Nou, dat snap ik.
- Maya: Maar ik moet nog wel een lening afbetalen.
- Anwar: Een lening? Waarvoor heb je die?
- Maya: Twee jaar geleden wilde ik graag een eigen auto hebben. Daar had ik geen geld voor.
Daarom heb ik toen een lening afgesloten bij de bank. Met dat geld heb ik een auto gekocht.
- Anwar: Een nieuwe auto?
- Maya: Nee, tweedehands natuurlijk. Een nieuwe auto kan ik echt niet betalen.
- Anwar: En hoeveel betaal je nu per maand aan de bank?
- Maya: Ongeveer € 200,-, inclusief rente.
- Anwar: Wat veel!
- Maya: Ja, dat vind ik ook. Maar gelukkig ben ik over een half jaar klaar met afbetalen.
Dan heb ik weer € 200,- per maand over.

Oefening 1.8

Maak kaartjes op post-its met de volgende woorden:

tweedehands, biologische producten, de rente, inclusief, blut, het salaris, de hoek van de straat, vaste lasten.

Oefening 1.9 en 1.10

Lees de volgende woorden in een normaal tempo voor. De dikgedrukte delen geven het woordaccent aan.

Let op: de deelnemer luistert alleen, hij of zij ziet de woorden niet.

salaris

tweedehands

omhooggaan

bezuinigen

biologisch

samenwonen

lening

inclusief

rente

besteden

Oefening 1.18

Het is bij deze oefening niet de bedoeling om over bedragen te betalen. Bespreek met elkaar vooral **welke** inkomsten en uitgaven jullie hebben.

2. Ik maak het wel even over

Oefening 2.2, 2.3 en 2.4

Transcript bij *Ik maak het wel even over*.

- Dimitri: Nou, ik heb lekker gegeten! Zullen we nog koffie bestellen?
- Olga: Nee, voor mij niet meer. Ik wilde eigenlijk zo naar huis gaan. Morgen weer vroeg op.
- Dimitri: Moet je werken?
- Olga: Ja, ik moet morgenochtend om 7.00 uur in de trein naar Utrecht zitten.
- Dimitri: O, dat is wel vroeg. Ik heb vrij morgen!
- Olga: Lekker, dan kun je uitslapen.
- Dimitri: Zullen we afrekenen dan?
- Olga: Dat doe ik wel even.
- Dimitri: Goed, dan maak ik straks de helft naar je over, oké?
- Olga: Dat is prima. Ik stuur je wel een betaalverzoek.
- Dimitri: Dat is wel handig hè? Als je vroeger met een groep in een restaurant was, dan wilde iedereen voor zichzelf afrekenen. Dat was een gedoe! En dan was de bediening ook echt niet blij ...
- Olga: Nee, dit is een prima oplossing.
- Dimitri: Betaal jij nog weleens met contant geld?
- Olga: Eigenlijk niet. Jij?
- Dimitri: Ja, als het kan wel. Ik vind het prettig om contant te betalen. Je hebt dan meer overzicht over wat je uitgeeft. Dan zie je tenminste wanneer je portemonnee leeg is.
- Olga: Dat is wel waar. Maar, ik pin toch liever. Ik betaal eigenlijk alles met mijn bankpasje of met mijn telefoon.
- Dimitri: O ja, dat lijkt me ook wel handig. Dan kun je contactloos betalen, toch?
- Olga: Klopt. Maar dat kan ook met je telefoon. Doe jij dat nooit?
- Dimitri: Nee, ik weet niet zo goed hoe dat moet.
- Olga: Het is heel makkelijk. Je houdt je mobiele telefoon of je pasje dichtbij de betaalautomaat. Je hoort dan drie korte piepjes. Daarna kun je je mobiel of je pasje weghalen en ... je hebt betaald.
- Dimitri: Dat is inderdaad heel makkelijk. En hoeft je dan geen pincode in te typen?
- Olga: Bij bedragen onder de € 50,- hoeft dat niet.

Dimitri: Oké, hm, ik ga het ook eens proberen.
 Olga: Als je je mobiel wilt gebruiken, moet je dat wel eerst op je telefoon instellen.
 Dimitri: Goed dat je het zegt. Nou, ik moet wel blijven! Ik lijk mijn opa wel. Die heeft tegenwoordig een smartphone, maar hij vindt het allemaal heel moeilijk.
 Olga: Ja, maar dat snap ik wel. Regelt hij nog wel zelf zijn bankzaken?
 Dimitri: Nee hoor, dat doet mijn vader voor hem. Dat online bankieren is niks voor hem. Hij is 88!
 Olga: Dat is wel een heel mooie leeftijd. Zeg, zullen we gaan?
 Dimitri: Dat is goed. Als ik thuis ben, maak ik het geld even naar je over.
 Olga: Dat is helemaal goed.

Oefening 2.8

Maak kaartjes op post-its met de volgende woorden:

het kopje koffie, het restaurant, de trein, de bediening, contant geld, de portemonnee, het bankpasje, de smartphone, de pincode, het piepje, de leeftijd, bestellen, afrekenen.

Oefening 2.19

Je kunt ter voorbereiding op deze opdracht instructiefilmpjes bekijken die op verschillende sites van banken beschikbaar zijn.

3. Kan ik ook een vergoeding krijgen?

Oefening 3.2, 3.3 en 3.4

Transcript bij *Kan ik ook een vergoeding krijgen?*

Gesprek 1

Negin: Hé Rodrigo, hoe gaat het? Leuk je weer te zien!
 Rodrigo: Ja, dat vind ik ook. Met mij gaat het goed.
 Negin: Wat doe jij nu?
 Rodrigo: Ik studeer nu medische biologie. Vanaf volgende week ga ik stage lopen als laborant in een laboratorium.
 Negin: Wat leuk! In welk jaar zit je?
 Rodrigo: In het tweede. In dit jaar moet ik anderhalve dag per week stage lopen. Ik ben blij dat ik een plek gevonden heb.
 Negin: Ja, fijn voor je! Krijg je ook een stagevergoeding?
 Rodrigo: Een stagevergoeding? Daar hebben we helemaal niet over gesproken.
 Negin: Daar moet je wel naar vragen hoor. Volgens mij heb je daar recht op.
 Rodrigo: Dat wist ik helemaal niet. Hoeveel is dat dan?
 Negin: Dat verschilt, geloof ik. Mijn zwager loopt één dag per week stage in een ziekenhuis. Hij krijgt ongeveer € 70,- per maand.
 Rodrigo: Nou, dat wil ik ook wel. Ik ga het morgen meteen vragen. En jij? Jij bent toch danseres? Werk jij nu?
 Negin: Nee, ik heb geen betaald werk. Ik heb de laatste maanden veel gesolliciteerd, maar ik heb nog geen succes. Ik doe nu vrijwilligerswerk. Elke woensdagmiddag help ik bij de danslessen in het buurtcentrum. Er zijn dan veel activiteiten voor kinderen. Dat is hartstikke leuk.
 Rodrigo: Dat lijkt me ook. En krijg jij ook een vergoeding?
 Negin: Niet voor het werk. Ik krijg alleen een reiskostenvergoeding. En ik mag elke woensdag gratis mee-eten in het buurtcentrum.
 Rodrigo: Dat is goed geregeld.

Gesprek 2

- Rodrigo: Hallo?
- Medewerker: Dag, kan ik wat voor je doen?
- Rodrigo: Ja, ik ben op zoek naar Fang.
- Medewerker: Dat ben ik.
- Rodrigo: Ah. Je collega Marco stuurde me naar je door. Ik ben Rodrigo García. Ik ben jullie nieuwe stagiair. Hij zei dat ik bij jou mijn stageovereenkomst kon ondertekenen.
- Medewerker: Dat klopt. Ik ga hem vanmiddag voor je opstellen.
- Rodrigo: Oké. Ik heb nog wel een vraag. Een kennis van mij loopt stage in een winkel. Hij krijgt een stagevergoeding. Kan ik ook een vergoeding krijgen?
- Medewerker: Zeker, elke hbo-student heeft recht op een stagevergoeding. Dat staat ook in je contract.
- Rodrigo: Dat is fijn. Hoeveel is dat dan?
- Medewerker: Dat moet ik even opzoeken. Dat is afhankelijk van een aantal dingen. Bijvoorbeeld je leeftijd en het niveau van je opleiding. Even kijken, dat is voor jou € 81,20 per maand.
- Rodrigo: Oké, is dat het brutobedrag?
- Medewerker: Nee, dat is netto. Daar is de belasting al vanaf gehaald.
- Rodrigo: Nou, mooi. En wanneer krijg ik dat bedrag op mijn rekening?
- Medewerker: Elke laatste dag van de maand. Dan maken we het bedrag naar je over. En dan nog iets anders. Kom je met het openbaar vervoer?
- Rodrigo: Nee, ik kom lopend. Ik woon hier vlakbij.
- Medewerker: Dat is handig. Dan is een reiskostenvergoeding niet nodig.
- Rodrigo: Nee.
- Medewerker: Heb je nog andere vragen?

Oefening 3.3

Lees de zinnen op een rustig tempo voor nadat de deelnemer de tekst heeft geluisterd.

1. niet waar	5. waar
2. waar	6. niet waar
3. waar	7. niet waar
4. niet waar	

Oefening 3.8

Maak kaartjes op post-its met de volgende woorden:

de danseres, de vrijwilliger, de laborant, de collega, de stagiaire, de administratief medewerker, de student, de arts.

Oefening 3.9 en 3.10

Lees de volgende zinnen in een normaal tempo voor.

1. Leuk je weer te zien.
2. Ik ben blij dat ik een plek gevonden heb.
3. Daar hebben we niet over gesproken.
4. Dat wist ik helemaal niet.
5. Dat is goed geregeld.
6. Je kunt je stageovereenkomst ondertekenen.
7. Dat moet ik even opzoeken.
8. Dan maken we het bedrag naar je over.

6. Suggesties voor extra materiaal

Doe samen iets leuks

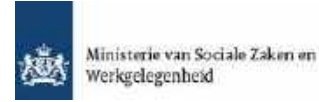
- Luister samen naar liedjes over geld. Vraag elkaar of je woorden herkent. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt begrepen of besproken.
Suggesties voor Nederlandstalige liedjes bij deze module zijn:
 - *Geld maakt niet gelukkig* – Huub van der Lubbe
 - *Poen* – Wim Sonneveld
 - *Geld maakt gelukkig* – Kalvijn

Extra informatie

- Bekijk samen websites van banken waar je uitleg kunt krijgen over verschillende manieren van online bankieren en betalen.
- Zoek op internet naar regels omtrent stagevergoedingen en vergoedingen voor vrijwilligerswerk. Waarop heb je recht? Zoek bijvoorbeeld op 'stagevergoeding + rechten'.
- Ga je stage lopen of werken in een andere plaats? Reken uit hoe hoog je reiskosten zijn. Kijk bijvoorbeeld op de site van de NS of een andere vervoersmaatschappij.
- Hoe kun je slimmer met geld omgaan? Zoek op internet tips om te sparen of meer overzicht op je uitgaven en inkomsten te houden. Zoek bijvoorbeeld op 'slimmer met geld omgaan'.

Colofon

SpreekTaal 3 is ontwikkeld door Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2 (Vrije Universiteit Amsterdam), met financiering van het Oranje Fonds en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

- Auteurs:** Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2: Martijn Baalman en Anne Hammers
- Redactie:** Sylvia de Groot Heupner, Anne Hammers, en Annemarie Nuwenhoud, met dank aan Germaine Trooster en Carola van der Voort.
- Met dank aan:** De feedback van tientallen vrijwilligers en deelnemers, Esra van den Aker, Marijke Huizinga en Annabelle Lock.
- Vormgeving:** Vrij in Vorm, Rotterdam
- Audio:** Studio de Lat, Groningen
- Audiobestanden:** De audio-bestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.spreektaal.com
- Beeldmateriaal:** Al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Stichting Het Begint met Taal.
- Bronnen:** Shutterstock (foto's)

Wil je taalcoach worden of zoek je een taalcoach?

Vind een overzicht van alle taalcoach-organisaties op: www.taalcoaching.nl

SpreekTaal 3 - Geld

ISBN 9789460775895

ISBN 9789460775918 (complete serie)

NUR 110

Meer informatie?

Neem contact op met Stichting Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

Van Dale Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl

www.vandale.nl / www.vandale.be

van Dale

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is het meestgebruikte materiaal voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is speciaal ontwikkeld voor en door taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

SpreekTaal is:

- geschikt voor 1-op-1 taalcoaching, taalcafés en groepjes
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- laagdrempelig, leuk en leerzaam!

De methode bestaat uit drie series: SpreekTaal 1 (niveau 0 tot A1+), SpreekTaal 2 (niveau A1 tot A2) en SpreekTaal 3 (niveau A2 tot B1). Alle series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen. Elke afzonderlijke module biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching. De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.spreektaal.com.

SpreekTaal 3 - module 1 t/m 15

1	Praten over jezelf	6	Kinderen en school	11	Over Nederland
2	Sociale contacten	7	Ondernemen	12	Wonen
3	Stage en vrijwilligerswerk	8	Werk	13	Leren
4	Zaken regelen	9	Gezondheid	14	Geld
5	Vrije tijd	10	Werk zoeken	15	Mijn leven in Nederland

Stichting Het Begint met Taal

Taal en contact zijn onmisbaar om mee te kunnen doen. Taalcoaching door vrijwilligers – online of fysiek – is hét middel voor de 600.000 nieuwkomers in Nederland die de taal willen oefenen. Stichting Het Begint met Taal vergroot de bekendheid en effectiviteit van taalcoaching, ondersteunt lokale organisaties die taalcoaching bieden en koppelt met Kletsmaatjes vrijwilligers aan nieuwkomers voor online ontmoetingen. Ook werken we samen met gemeenten, werkgevers en taalscholen. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl.

© 2020 Het Begint met Taal
© 2020 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden

